

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 16.5.2006
COM(2006) 203 τελικό

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

**όσον αφορά την εφαρμογή της απόφασης του Συμβουλίου αριθ. 2001/470/ΕΚ σχετικά με
τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου για αστικές και εμπορικές
υποθέσεις**

{SEC(2006) 579}

1. ΠΛΑΙΣΙΟ

Η παρούσα έκθεση της Επιτροπής καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 19 της απόφασης του Συμβουλίου αριθ. 2001/470/ΕΚ, της 28^{ης} Μαΐου 2001, (που καλείται στο εξής «η απόφαση») σχετικά με τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις¹ (που καλείται στο εξής «το δίκτυο»). Μια μελέτη που παρήγγειλε η Επιτροπή σχετικά με τη λειτουργία του δικτύου είναι διαθέσιμη στο Διαδίκτυο². Στην έκθεση αυτή προσαρτάται παράρτημα που περιλαμβάνει δεδομένα σχετικά με τη λειτουργία του.

Στο σχέδιο δράσης της Βιέννης, του Δεκεμβρίου 1998³, είχε εκφραστεί επιθυμία για τη δημιουργία ενός δικαστικού δικτύου για αστικές υποθέσεις βάσει του προτύπου του δικτύου για ποινικές υποθέσεις, ενώ το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε του 1999, είχε ζητήσει από την Επιτροπή να δημιουργήσει «ένα σύστημα πληροφοριών με εύκολη πρόσβαση, η διατήρηση και ενημέρωση του οποίου θα εξασφαλιζόταν από ένα δίκτυο αρμοδίων εθνικών αρχών».

Η Επιτροπή είχε αποφασίσει να ενώσει τις δύο αυτές εντολές σε μία μόνο πρωτοβουλία. Η απόφαση του Συμβουλίου για τη δημιουργία του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου, που εκδόθηκε σε λιγότερο από ένα έτος μετά την πρόταση της Επιτροπής, άρχισε να εφαρμόζεται την 1^η Δεκεμβρίου 2002.

2. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

2.1. Οι αρμόδιοι επαφής του δικτύου

Το δίκτυο περιελάμβανε, τον Οκτώβριο 2005, 424 μέλη που κατανέμονταν σε τέσσερις κατηγορίες:

α) τους αρμόδιους επαφής (93 μέλη),

β) τις κεντρικές αρχές που προβλέπονται στις κοινοτικές πράξεις και τις διεθνείς συμφωνίες (159 μέλη),

γ) τους δικαστικούς συνδέσμους (13 μέλη),

δ) κάθε άλλη δικαστική ή διοικητική αρχή που έχει αρμοδιότητα στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας (159 μέλη).

Τα στοιχεία των αρμοδίων επαφής διαδόθηκαν σε όλα τα κράτη μέλη, το 2003 και το 2005, μέσω ενημερωτικών φυλλαδίων που εξέδωσε η Επιτροπή. Η διανομή ωστόσο στα δικαστήρια υπήρξε περισσότερο ή λιγότερο αποτελεσματική ανάλογα με το κράτος μέλος.

Η απόφαση προβλέπει ότι τα κράτη μέλη ορίζουν έναν μόνο αρμόδιο επαφής. Επιτρέπεται ωστόσο να ορίσουν περισσότερους, σε περιορισμένο όμως αριθμό.

¹ EE L 174, της 27^{ης} Ιουνίου 2001, σ. 25.

² http://europa.eu.int/comm/justice_home/doc_centre/civil/doc_civil_intro_en.htm

³ EE C 19, 23.1.1999, σ. 1.

Για τα 24 κράτη μέλη διορίστηκαν 93 αρμόδιοι επαφής, ήτοι κατά μέσο όρο 3,8 ανά κράτος μέλος. Τα κράτη μέλη διόρισαν έτσι από 2 έως 5 αρμόδιους επαφής, ένα κράτος μέλος διόρισε 9 (η Ελλάδα) και ένα άλλο 17 (η Γερμανία). Στην περίπτωση διορισμού περισσότερων αρμοδίων επαφής, τον μεταξύ τους συντονισμό αναλαμβάνει το κράτος μέλος.

Σε όλους τους αρμόδιους επαφής έχουν χορηγηθεί σύγχρονα μέσα επικοινωνίας, σπάνια όμως διαθέτουν επαρκή στήριξη από πλευράς προσωπικού. Εξάλλου, μόνο ορισμένοι αρμόδιοι επαφής διαθέτουν ενδοδίκτυο επικοινωνίας με το δικαστικό σώμα και έχουν κατορθώσει να δημιουργήσουν σελίδες για το δίκτυο σε έναν εθνικό δικτυακό τόπο. Για διάφορους λόγους, που αφορούν συχνά την οργάνωση της διοίκησης της δικαιοσύνης, οι αρμόδιοι επαφής δεν έχουν πάντα τη δυνατότητα να επικοινωνούν άμεσα με τους δικαστές.

Λιγότερα από δέκα κράτη μέλη, μέσω του διορισμού μελών του δικτύου βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο δ), έχουν δημιουργήσει εθνικά υποδίκτυα. Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η διάδοση των πληροφοριών προς τα δικαστήρια και η σύνδεση των τοπικών δικαστηρίων με τις δραστηριότητες του δικτύου ήταν καλύτερη στα κράτη μέλη που διέθεταν τέτοια εθνικά δίκτυα.

Ορισμένοι αρμόδιοι επαφής ασκούν σωρευτικά τα καθήκοντά τους, είτε με εκείνα των προαναφερθεισών κεντρικών αρχών (τουλάχιστον 8 από τους 24), είτε με άλλα καθήκοντα της κεντρικής διοίκησης της δικαιοσύνης, πράγμα που τους οδηγεί επίσης στο να εκπροσωπούν τη χώρα τους στις διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο των ομάδων εργασίας του Συμβουλίου. Ορισμένοι αρμόδιοι επαφής βρίσκονται μόνο εν μέρει ή και ελάχιστα στη διάθεση του δικτύου. Εξάλλου, τους παρέχεται ανισομερώς η απαιτούμενη συνδρομή από μέρους των άλλων αρχών των αρμοδίων υπηρεσιών.

Από την αξιολόγηση της λειτουργίας του δικτύου που πραγματοποιήθηκε με ώθηση της Επιτροπής και στην οποία συμμετέσχον ιδιαίτερα τα μέλη του δικτύου, προέκυψε ότι η αποτελεσματικότητα του δικτύου στην εκτέλεση των αποστολών του εξαρτάτο κατά πολύ από το κατά πόσον ήταν περιορισμένες ή όχι οι ικανότητες εκτέλεσης των καθηκόντων από μέρους των αρμοδίων επαφής και ότι οι ικανότητες αυτές θα έπρεπε να ενισχυθούν.

2.2. Οι συνεδριάσεις του δικτύου

Η Επιτροπή εξασφαλίζει την οργάνωση, την προεδρία και τα καθήκοντα γραμματείας των συνεδριάσεων.

Για να επιτρέψει στο δίκτυο να είναι ήδη λειτουργικό κατά την ημερομηνία έναρξης της εφαρμογής της απόφασης του Συμβουλίου στις 2 Δεκεμβρίου 2002, η Επιτροπή οργάνωσε τρεις προπαρασκευαστικές συνεδριάσεις το 2002. Το δίκτυο μπόρεσε έτσι να πραγματοποιήσει την εναρκτήρια συνεδρίασή του στις 4 Δεκεμβρίου 2002.

Σύμφωνα με την απόφαση, οι συνεδριάσεις των αρμοδίων επαφής θα πραγματοποιούνται τουλάχιστον μια φορά το εξάμηνο. Πραγματοποιήθηκαν τέσσερις φορές τον χρόνο το 2003 και το 2004 και πέντε φορές το 2005. Δεκατέσσερις συνεδριάσεις των αρμοδίων επαφής πραγματοποιήθηκαν μεταξύ της 11^{ης} Φεβρουαρίου 2003 και της 15^{ης} Νοεμβρίου 2005.

Το ποσοστό συμμετοχής στις συνεδριάσεις των αρμοδίων επαφής του δικτύου καθορίστηκε σε ένα μέσο επίπεδο, ήτοι δύο απεσταλμένοι παρόντες κατά μέσον όρο από τους τέσσερις που ήταν δυνατόν να συμμετάσχουν στις 8 συνεδριάσεις των αρμοδίων επαφής που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ Ιουνίου 2004 και Σεπτεμβρίου 2005.

Η 1^η ετήσια συνεδρίαση -ανοικτή σε όλα τα μέλη- διοργανώθηκε τον Δεκέμβριο 2002, και αφιερώθηκε εν μέρει στην εγκαθίδρυση του δικτύου. Η 2^η ετήσια συνεδρίαση, που πραγματοποιήθηκε στις 15 και 16 Ιανουαρίου 2004, αφιερώθηκε σε έναν πρώτο απολογισμό του ενός έτους συνεργασίας στο πλαίσιο του δικτύου. Η 3^η ετήσια συνεδρίαση των μελών του δικτύου πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά σε κράτος μέλος, στη Μαδρίτη στις 13 και 14 Δεκεμβρίου 2004, κατόπιν πρόσκλησης του Γενικού Συμβουλίου δικαστικών αρχών της Ισπανίας. Η συνεδρίαση αυτή παρέσχε τη δυνατότητα έναρξης ενός νέου διαλόγου για τη βελτίωση της λειτουργίας του δικτύου σε συζήτηση στρογγυλής τράπεζας.

Κατόπιν πρωτοβουλίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, και σε πλήρη ευθυγράμμιση προς αυτό το πνεύμα, το δίκτυο κατάρτισε το 2004 τις «κατευθυντήριες γραμμές για τη λειτουργία του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις» με τις οποίες ζητείται ιδίως από τα κράτη μέλη να παράσχουν στο δίκτυο τους αναγκαίους πόρους που θα του επιτρέψουν να φέρει αποτελεσματικά εις πέρας τα καθήκοντά του. Η βρετανική προεδρία, σε συνέχεια αίτησης της Επιτροπής που αντανακλούσε τις επιθυμίες των μελών του δικτύου, διοργάνωσε συζήτηση σχετικά με τον ρόλο του δικτύου ως προς την παροχή υπηρεσιών στο κοινό κατά τη διάρκεια ανεπίσημης συνεδρίασης των υπουργών δικαιοσύνης, τον Σεπτέμβριο 2005, στο Νιουκάσλ.

2.3. Οι ανακοινώσεις στο πλαίσιο του δικτύου

Το δίκτυο διαθέτει ένα εμπιστευτικό σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των μελών του, ένα ενδοδίκτυο επικοινωνίας το «CIRCA» το οποίο διαχειρίζεται η Επιτροπή.

Αποφασίστηκε ότι οι αρμόδιοι επαφής ανακοινώνουν στην Επιτροπή τα δεδομένα σχετικά με αυτές τις ανταλλαγές στο πλαίσιο της δικαστικής συνεργασίας. Για το 2003 και το 2004, η Επιτροπή κατόρθωσε να καταχωρίσει 363 αιτήσεις δικαστικής συνεργασίας τις οποίες έλαβαν οι αρμόδιοι επαφής του δικτύου, και οι οποίες αφορούσαν 7 χώρες στις οποίες απευθύνθηκε αίτηση και 15 χώρες οι οποίες απηύθυναν αίτηση, αλλά οι περισσότερες από αυτές αφορούσαν μόνο 3 ή 4 κράτη μέλη -το 70 % των περιπτώσεων αφορούσε μόνο 2 χώρες. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι ο όγκος των ανταλλαγών στο πλαίσιο του δικτύου παραμένει ακόμα σχετικά χαμηλός.

Τον Ιούνιο 2005, η Επιτροπή έθεσε στη διάθεση των αρμοδίων επαφής του δικτύου ένα πιο εύχρηστο μέσο πληροφορικής, την επιγραμμική (on-line) βάση δεδομένων «Registre». Ωστόσο, την 1^η Νοεμβρίου 2005 μόνο 8 κράτη μέλη χρησιμοποιούσαν ήδη τη «Registre», ενώ μόνο 115 νέες περιπτώσεις είχαν εισαχθεί στη βάση.

2.4. Ο Δικτυακός τόπος του δικτύου

Με την απόφαση ανατίθεται επίσης στο δίκτυο το καθήκον της προώθησης των πληροφοριών σχετικά με τη δικαιοσύνη, ειδικότερα με σκοπό να πραγματοποιηθεί αυτό προοδευτικά και να τηρείται ενημερωμένο ένα σύστημα πληροφοριών που θα απευθύνεται τόσο στο ευρύ κοινό όσο και στους ειδικούς. Ο δικτυακός τόπος είχε επίσης προετοιμαστεί πριν από την έναρξη εφαρμογής της απόφασης, πράγμα που παρέσχε τη δυνατότητα να εισαχθεί επιγραμμικά ήδη από τον Μάρτιο 2003.

Η Επιτροπή διαχειρίζεται αυτόν τον δικτυακό τόπο ο οποίος υπάρχει στον δικτυακό τόπο Europa στην ακόλουθη διεύθυνση:

<http://europa.eu.int/civiljustice>

Έχει προετοιμάσει, για τα 18 νομικά θέματα που περιλαμβάνονται στον δικτυακό αυτό τόπο, σελίδες γενικής ενημέρωσης, σελίδες σχετικά με το κοινοτικό και το διεθνές δίκαιο, καθώς και τη γενική δομή των εθνικών δελτίων. Οι συνεδριάσεις των αρμοδίων επαφής, το 2003 και το 2004, αφιερώθηκαν κατά πολύ σε συζητήσεις σχετικά με τη δομή των δελτίων ενημέρωσης σχετικά με το εθνικό δίκαιο, τα οποία συντάσσουν κατόπιν τα κράτη μέλη βάσει κοινού προτύπου.

Ο δικτυακός τόπος περιλαμβάνει έναν σύνδεσμο με ένα άλλο εργαλείο πληροφορικής που έχει αναπτύξει η Επιτροπή, το οποίο τον συμπληρώνει, **τον Ευρωπαϊκό δικαστικό άτλαντα**, που παρέχει τη δυνατότητα εύκολης πρόσβασης στα στοιχεία των δικαστηρίων και των αρμοδίων αρχών για την εφαρμογή των διαφόρων κοινοτικών πράξεων (διαβίβαση δικαστικών πράξεων, διεξαγωγή αποδείξεων στο εξωτερικό, δικαστική συνδρομή κλπ.) στα κράτη μέλη. Περιλαμβάνει επίσης τα διάφορα έντυπα που περιέχουν οι κοινοτικές πράξεις και υπάρχει δυνατότητα συμπλήρωσής τους και διαβίβασης τους επιγραμμικά.

Με τη βοήθεια του δικτύου, η Επιτροπή έχει αναπτύξει μέσα προώθησης του δικτυακού τόπου. Ένα φυλλάδιο με τίτλο «Η πολιτική δικαιοσύνη προσιτή σε όλους» που προορίζεται για το ευρύ κοινό διαδόθηκε στην Ένωση το 2003 σε περισσότερα από 500 000 αντίτυπα. Μια πολύγλωσση αφίσα, η οποία παραπέμπει στη διεύθυνση του δικτυακού τόπου του δικτύου, διαδόθηκε το 2003 σε 3865 αντίτυπα στους δημόσιους χώρους όλων των κρατών μελών. Τα μέσα αυτά στήριξης μεταφράστηκαν και διαδόθηκαν σε όλα τα νέα κράτη μέλη. Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ημερίδας για την αστική δικαιοσύνη που θέσπισε η Επιτροπή και το Συμβούλιο της Ευρώπης, το δίκτυο συμβάλλει ενεργά από τον Οκτώβριο 2003 σε ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σχετικά με τη λειτουργία της αστικής δικαιοσύνης οι οποίες διοργανώνονται στα κράτη μέλη.

3. ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Με την απόφαση σχετικά με το δίκτυο επιδιώκονται τρεις θεμελιώδεις στόχοι:

- η βελτίωση και η διευκόλυνση της δικαστικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, σε όλους τους τομείς,
- η βελτίωση της αποτελεσματικής και συγκεκριμένης εφαρμογής των κοινοτικών πράξεων ή των ισχυουσών συμβάσεων μεταξύ δύο ή περισσότερων κρατών μελών,
- η διευκόλυνση της αποτελεσματικής πρόσβασης των πολιτών στη δικαιοσύνη.

3.1. Βελτίωση της δικαστικής συνεργασίας

Η Επιτροπή, βάσει των πληροφοριών που συγκέντρωσε, κρίνει ότι η εφαρμογή της απόφασης έχει γενικά βελτιώσει και επιταχύνει τη δικαστική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών. Το δίκτυο έχει διευκολύνει τη δικαστική συνεργασία μεταξύ των δικαστηρίων της Ένωσης και έχει μειώσει τη διάρκεια εξέτασης των αιτήσεων μέσω του συστήματός του άμεσων σχέσεων μεταξύ των αρμοδίων επαφής. Εξάλλου, το δίκτυο φαίνεται ότι είχε σημαντική επίδραση στη ρύθμιση αιτήσεων δικαστικής συνδρομής που δεν είχαν διεκπεραιωθεί.

Εξάλλου, λαμβανομένης υπόψη της διεξαγόμενης εναρμόνισης των κανόνων σε περίπτωση σύγκρουσης νόμων στην Ένωση, το δίκτυο θα πρέπει να κληθεί να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο στη συνδρομή για την εφαρμογή από μέρους δικαστηρίων των κρατών μελών του νόμου άλλου κράτους μέλους.

Από την αξιολόγηση της λειτουργίας του δικτύου προέκυψε τουλάχιστον η ύπαρξη ελλείψεων, ειδικότερα όσον αφορά τα μέσα που έχουν τεθεί στη διάθεση των αρμοδίων επαφής. Προέκυψε ότι η αποτελεσματικότητα του δικτύου στην εκτέλεση των αποστολών του εξαρτάτο κατά πολύ από τις περιορισμένες ακόμα ικανότητες εκτέλεσης των καθηκόντων από μέρους των αρμοδίων επαφής και ότι οι ικανότητες αυτές θα έπρεπε να ενισχυθούν.

3.2. Η αποτελεσματική και συγκεκριμένη εφαρμογή των κοινοτικών πράξεων

Ένα από τα ουσιαστικά καθήκοντα του δικτύου είναι να προωθήσει την ορθή εφαρμογή των κοινοτικών πράξεων. Κατά τη διάρκεια τριών ετησίων συνεδριάσεων του δικτύου, συζητήσεις παρουσία των ασκούντων τη δικαιοσύνη και εμπειρογνομόνων, σχετικά με ένα ετήσιο θέμα συζήτησης αφορούσαν αντιστοίχως τις πρώτες εμπειρίες εφαρμογής του κανονισμού περί επιδόσεως και κοινοποίησης στα κράτη μέλη δικαστικών και εξώδικων πράξεων⁴, για τον συντονισμό των διαδικασιών αφερεγγυότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση⁵ και για την εφαρμογή του κανονισμού περί διεξαγωγής αποδείξεων στα κράτη μέλη⁶.

Εξάλλου, συνεδριάσεις των αρμοδίων επαφής αποφασίστηκαν κατά τη συζήτηση και την ολοκλήρωση των δύο πρακτικών οδηγιών που εκπόνησε η Επιτροπή με τη βοήθεια ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων και οι οποίοι απευθύνονται στους δικαστές και τους άλλους ασκούντες συναφή με τη δικαιοσύνη επαγγέλματα στην Ένωση. Οι οδηγοί αυτές αφορούν αντιστοίχως τον νέο κανονισμό «Βρυξέλλες II» σχετικά με τη γονική μέριμνα⁷ και τον προαναφερθέντα κανονισμό για τη διεξαγωγή αποδείξεων οι οποίοι υπάρχουν επιγραμματικά στον δικτυακό τόπο του δικτύου (ο πρώτος έχει επίσης δημοσιευθεί υπό μορφή φυλλαδίου).

Για να βελτιωθεί η δικαστική συνεργασία και η αποτελεσματική εφαρμογή των κοινοτικών πράξεων, θα πρέπει στο μέλλον να ζητηθεί από τα δικαστήρια να παρέχουν στο δίκτυο πληροφορίες σχετικά με τις δυσκολίες εφαρμογής που αντιμετωπίζουν σε συγκεκριμένες υποθέσεις και να προσανατολίζουν τις εργασίες του δικτύου και ιδίως τις συνεδριάσεις των αρμοδίων επαφής προς την ανάλυση των συγκεκριμένων αυτών υποθέσεων ώστε να προσδιορίζονται οι καλύτερες δυνατές πρακτικές.

Το δίκτυο θα πρέπει, κατά συνέπεια, να χρησιμοποιείται ως ένα «μόνιμο φόρουμ συζητήσεων» σχετικά με τη συγκεκριμένη εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου σε αστικές υποθέσεις. Ο ρόλος του δικτύου όσον αφορά τη διάδοση των πληροφοριών στα δικαστήρια είναι όντως καίριας σημασίας, αλλά είναι επίσης καίριας σημασίας να εξασφαλιστεί ότι οι πληροφορίες σχετικά με τις δυσχέρειες που συναντώνται στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων υποθέσεων μπορεί να διοχετεύονται από τα δικαστήρια προς τους αρμόδιους επαφής. Θα πρέπει να διαπιστωθεί ότι η κατάσταση στους τομείς αυτούς πόρρω απέχει από το να είναι ικανοποιητική.

⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1348/2000, του Συμβουλίου περί επιδόσεως και κοινοποίησης στα κράτη μέλη δικαστικών και εξώδικων πράξεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ΕΕ L 160 της 30.6.2000, σ. 37.

⁵ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1346/2000, του Συμβουλίου, της 29^{ης} Μαΐου 2000, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας.

⁶ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1206/2001, του Συμβουλίου, της 28^{ης} Μαΐου 2001, για τη συνεργασία μεταξύ των δικαστηρίων των κρατών μελών κατά τη διεξαγωγή αποδείξεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

⁷ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003, του Συμβουλίου, της 27^{ης} Νοεμβρίου 2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας, ο οποίος καταργεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1347/2000. Ο πρακτικός οδηγός υπάρχει στον ακόλουθο σύνδεσμο:

http://europa.eu.int/comm/justice_home/ejn/parental_resp/parental_resp_ec_vdm_fr_rev.pdf

3.3. Παροχή πληροφοριών σχετικά με την αστική δικαιοσύνη

Ένας από τους στόχους του δικτύου ήταν η επεξεργασία και ενημέρωση των πληροφοριών σχετικά με τη δικαστική συνεργασία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις και σχετικά με τα νομικά συστήματα των κρατών μελών σε ένα σύστημα πληροφοριών προσβάσιμο μέσω του Διαδικτύου.

Ο δικτυακό τόπος του δικτύου εισήχθη επιγραμματικά τον Μάρτιο 2003 και παρέχει ήδη περισσότερες από 2000 σελίδες τις οποίες μπορεί να συμβουλευθεί το κοινό στις 20 κοινοτικές γλώσσες, σχετικά με 18 θέματα που αφορούν την καθημερινή ζωή των πολιτών και τη δραστηριότητα των επιχειρήσεων. Τον δικτυακό αυτό τόπο επισκέφθηκαν από τον Ιούλιο έως τον Νοέμβριο 2005, 100 000 χρήστες τον μήνα, κατά μέσον όρο, πράγμα που σημαίνει ήδη αναμφισβήτητη επιτυχία.

Η EIA (European Information Association- <http://www.eia.org.uk>), χορήγησε στον δικτυακό τόπο του δικτύου το «Αριστείο 2003 για την παροχή ευρωπαϊκών πληροφοριών (στην κατηγορία ηλεκτρονικών πηγών)».

Ο δικτυακός τόπος του δικτύου που είναι ανοικτός στο κοινό κρίθηκε ότι είναι εύκολα προσβάσιμος, είναι εύχρηστος και παρέχει πρόσβαση σε νομικές πληροφορίες που με άλλον τρόπο θα ήταν ιδιαίτερα δύσκολο να λάβει κανείς. Η παρεχόμενη πληροφόρηση κρίθηκε από μέρους διαφόρων χρηστών ως ποιοτική, χρήσιμη, σχετικά πλήρης και ενημερωμένη.

Ωστόσο, πολλοί αρμόδιοι επαφής αντιμετώπισαν δυσχέρειες κατά την παροχή των εθνικών θεματικών δελτίων εντός των ορισθεισών προθεσμιών, πράγμα που οδήγησε σε καθυστερήσεις κατά την επιγραμματική εισαγωγή των δελτίων αυτών. Μέχρι σήμερα, δεν έχει ακόμα διαβιβαστεί στην Επιτροπή το σύνολο των εθνικών θεματικών δελτίων. Από την άλλη, η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να εξασφαλίσει γρήγορα τη μετάφραση όλων των σελίδων στις 20 επίσημες γλώσσες της Ένωσης.

4. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 19 ΤΗΣ ΑΠΟΦΗΣΗΣ

4.1. Η άμεση πρόσβαση του κοινού στο δίκτυο

Τα μέλη του δικτύου κρίνουν γενικά πρόωρο να προβλέψουν την άμεση πρόσβαση του κοινού στους αρμόδιους επαφής του δικτύου, όσο οι πόροι που έχουν τεθεί στη διάθεσή τους από τα κράτη μέλη δεν ενισχύονται σημαντικά.

Ωστόσο, ορισμένοι αρμόδιοι επαφής του δικτύου απαντούν ήδη σε ορισμένα ερωτήματα του κοινού. Μια κάποια προοδευτική διάνοιξη του δικτύου στο κοινό κρίνεται αναγκαία για να ενισχυθεί συγκεκριμένα η πρόσβαση των πολιτών στη δικαιοσύνη.

Θα πρέπει να μελετηθούν τρόποι άμεσης πρόσβασης του κοινού στους αρμόδιους επαφής του δικτύου, μέσω τρόπων επιγραμματικής επικοινωνίας, με τη χρησιμοποίηση π.χ. ως πηγής έμπνευσης των καλύτερων πρακτικών που ισχύουν όσον αφορά την επίλυση των διαφορών στην εσωτερική αγορά (δίκτυο SOLVIT⁸).

⁸ Το SOLVIT είναι ένα δίκτυο επιγραμματικής επίλυσης των προβλημάτων που προκύπτουν από την κακή εφαρμογή της νομοθεσίας της εσωτερικής αγοράς από μέρους των δημοσίων αρχών το οποίο έχει δημιουργήσει η Επιτροπή. Υπάρχει ένα κέντρο του SOLVIT σε κάθε κράτος μέλος το οποίο

4.2. Η πρόσβαση των νομικών επαγγελματιών στο δίκτυο

Η απόφαση προβλέπει ότι δεν υπάρχει άμεση πρόσβαση στους αρμόδιους επαφής του δικτύου παρά μόνο για τις δικαστικές και διοικητικές αρχές των κρατών μελών. Το θέμα της ενδεχόμενης άμεσης πρόσβασης άλλων δικαστικών φορέων στους αρμόδιους επαφής του δικτύου, καθώς και εκείνο της σύνδεσης των δικαστικών επαγγελματιών με τις εργασίες του, συζητήθηκαν ευρέως το 2005 από τους αρμόδιους επαφής του δικτύου.

Εκφράστηκαν ανησυχίες όσον αφορά τις επιπτώσεις ενός τέτοιου ανοίγματος στους ήδη περιορισμένους πόρους που διαθέτουν οι αρμόδιοι επικοινωνίας του δικτύου, και σχετικά με θέματα δεοντολογίας που θέτει η αμοιβή των ελευθέρων επαγγελματιών στον χώρο του δικαίου από μέρους των πελατών τους μετά από τη δωρεάν παροχή πληροφοριών από τους αρμόδιους επαφής. Προβλέφθηκε αντίθετα η ανάπτυξη ενημερωτικών δράσεων προς τα επαγγέλματα αυτά, σχετικά με την ύπαρξη και τις δυνατότητες παρέμβασης του δικτύου, την ανάπτυξη ανταλλαγών (κοινών διασκέψεων, πρόσκλησης στην ετήσια συνεδρίαση του δικτύου, κλπ.), καθώς και η προώθηση της χρήσης από μέρους των ασκούντων συναφή προς τη δικαιοσύνη επαγγέλματα του δικτυακού τύπου του δικτύου.

Ορισμένα μέλη του δικτύου, αντίθετα, αντιμετώπισαν ευνοϊκότερα τη διάνοιξη του δικτύου στα νομικά επαγγέλματα π.χ. παρέχοντας στα όργανα εκπροσώπησής τους άμεση πρόσβαση στους αρμόδιους επαφής του δικτύου. Η Επιτροπή παρατηρεί, όντως, ότι ορισμένοι αρμόδιοι επαφής απαντούν ήδη σε αιτήσεις πληροφοριών, ενώ ένα κράτος μέλος (η Τσεχική Δημοκρατία) έχει ήδη διορίσει έναν εθνικό δικαστή ως μέλος του δικτύου εφαρμόζοντας το άρθρο 2 παρ. 1 στοιχείο δ) της απόφασης. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν επίσης διορίσει ως κεντρικές αρχές (και κατά συνέπεια ως μέλη του δικτύου), στο πλαίσιο ορισμένων πράξεων, τους εθνικούς τους συλλόγους δικαστικών επιμελητών ή τους συλλόγους συμβολαιογράφων.

Δεδομένου ότι η διεξαγωγή της αστικής δίκης βρίσκεται σε μεγάλο βαθμό στα χέρια των διαδίκων, τα διάφορα νομικά επαγγέλματα είναι στην πράξη οι ουσιαστικοί φορείς της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις στην Ευρώπη και θα είναι όλο και περισσότερο μετά την προβλεπόμενη έκδοση νέων κοινοτικών πράξεων, όπως π.χ., του κανονισμού περί θέσπισης ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής ή του κανονισμού περί επίλυσης των «μικροδιαφορών».

Η Επιτροπή είναι, ως εκ τούτου, της γνώμης ότι η προοδευτική διάνοιξη του δικτύου στα νομικά επαγγέλματα θα αποτελούσε ουσιαστικό πλεονέκτημα για το δίκτυο στο πλαίσιο της εκπλήρωσης των αποστολών του στον ευρωπαϊκό δικαστικό χώρο. Θα πρέπει εξάλλου να μελετηθούν δυνατοί τρόποι συγχρηματοδότησης των δραστηριοτήτων του δικτύου από μέρους των εν λόγω νομικών επαγγελματιών.

αναλαμβάνει να παράσχει δωρεάν λύσεις σε συγκεκριμένα προβλήματα εντός προθεσμίας δέκα εβδομάδων (<http://europa.eu.int/solvit/site/index.htm>).

4.3. Η συντονισμένη συνεργασία με το δίκτυο των Ευρωπαϊκών Κέντρων Καταναλωτών («ECC-Net»)

Το άρθρο 19 της απόφασης προβλέπει ότι η έκθεση εξετάζει το θέμα της συντονισμένης συνεργασίας με το ευρωπαϊκό δίκτυο για την εξωδικαστική επίλυση των καταναλωτικών διαφορών (EEJ.NET). Στις αρχές του 2005, δημιουργήθηκε ένα δίκτυο το ECC-Net («Ευρωπαϊκά Κέντρα Καταναλωτών») το οποίο προέκυψε από τη συγχώνευση των παλαιών «ευρωθυρίδων», που παρείχαν πληροφορίες και συνδρομή σε περίπτωση διασυνοριακών καταναλωτικών προβλημάτων και του ευρωπαϊκού εξωδικαστικού δικτύου (EEJ.NET). Το δίκτυο EEJ-NET παρείχε άμεση πρόσβαση στο κοινό και είχε ως στόχο τη συγκεκριμένη εξέταση καταγγελιών των καταναλωτών μέσω μη δικαστικής οδού, για να τους επιτρέπει να έχουν πρόσβαση στα υφιστάμενα συστήματα εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών στα άλλα κράτη μέλη. Η δημιουργία του δικτύου ECC-Net έχει ως στόχο να απλουστεύει την κατάσταση παρέχοντας στους καταναλωτές τη δυνατότητα να λαμβάνουν άμεσα πληροφορίες και συνδρομή από έναν και μόνο αρμόδιο επαφής σε κάθε κράτος μέλος.⁹

Το 2004, πραγματοποιήθηκαν επαφές μεταξύ του δικτύου και του παλαιού δικτύου EEJ-NET τόσο σε επίπεδο κοινοτικό όσο και στα κράτη μέλη κατόπιν πρωτοβουλίας ορισμένων αρμοδίων επαφής.

Η συντονισμένη δράση μεταξύ των δύο δικτύων θα πρέπει να παράσχει τη δυνατότητα καλύτερης εκμετάλλευσης που να επιτρέπει π.χ. για μια διαφορά που δεν κατέστη δυνατόν να επιλυθεί στο πλαίσιο του δικτύου ECC-Net, ο ενδιαφερόμενος καταναλωτής να μπορεί αν το επιθυμεί να τύχει της συγκεκριμένης συνδρομής από μέρος του δικαστικού δικτύου ώστε να διευκολυνθεί η προσφυγή στο δικαστήριο, στο πλαίσιο π.χ. της εφαρμογής της μελλοντικής ευρωπαϊκής δικαστικής διαδικασίας για τις «μικροδιαφορές».

4.4. Οι σχέσεις μεταξύ των διαφόρων μελών του δικτύου

Εξάλλου, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η συντονισμένη δράση μεταξύ των διαφόρων μελών του δικτύου στο εσωτερικό κάθε κράτους μέλους θεωρείται περιορισμένη. Το θέμα των σχέσεων μεταξύ των διαφόρων συνιστωσών του δικτύου συζητήθηκε δια μακρόν στο πλαίσιο του και δόθηκαν πολλές συστάσεις για την ανάπτυξη πραγματικής συντονισμένης δράσης μεταξύ των ιδίων των κεντρικών αρχών, μεταξύ των αρχών αυτών και των αρμοδίων επαφής, και μεταξύ των αρμοδίων επαφής και των τοπικών δικαστών. Το δίκτυο έχει ιδίως υποδείξει τον προσδιορισμό σε κάθε κράτος μέλος ενός κυρίου αρμοδίου επαφής για την ανταλλαγή πληροφοριών στο πλαίσιο του δικτύου και, εάν ένας δικαστής δεν έχει διοριστεί ως αρμόδιος επαφής, να διοριστεί ένας εκπρόσωπος του δικαστικού κλάδου ως πρώτος αρμόδιος επαφής παρά τω εθνικό αρμοδίω επαφής.

⁹ Μια πλήρης περιγραφή των δραστηριοτήτων του δικτύου ECC-Net, καθώς και πίνακας των αρμοδίων επαφής υπάρχει στο Διαδίκτυο στη διεύθυνση:
http://europa.eu.int/comm/consumers/redress/ecc_network/index_en.htm

Προέκυψε ότι πολλά κράτη μέλη έχουν διορίσει ως αρμόδιο επαφής μια κεντρική αρχή. Οι ουσιαστικοί λόγοι που προβάλλουν τα κράτη μέλη για να δικαιολογήσουν αυτή τη σώρευση καθηκόντων αφορούν κυρίως τη μέριμνα εξοικονόμησης πόρων και σε ορισμένες περιπτώσεις, τον σχετικά χαμηλό αριθμό αιτήσεων δικαστικής συνεργασίας. Από τη σώρευση των καθηκόντων των αρμοδίων επαφής του δικτύου με εκείνα των κεντρικών αρχών στο πλαίσιο των κρατών μελών μπορεί να προκύψουν δυσχέρειες. Υποδεικνύεται οι αντίστοιχοι ρόλοι των αρμοδίων επαφής και εκείνων των κεντρικών αρχών, που καθορίζονται στα άρθρα 5 και 6 της απόφασης, να προσδιοριστούν ακόμα περισσότερο και να προωθηθούν καλές εργασιακές σχέσεις μεταξύ τους.

Οι αρμόδιοι επαφής επιθυμούν εξάλλου να προωθήσουν την ενημέρωση σχετικά με τις δραστηριότητες του δικτύου στα κράτη μέλη.

Ουσιαστικά, το δίκτυο, ως πλεονεκτικός χώρος συναντήσεων και ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ των μελών του, συμβάλλει φυσικά στην αύξηση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των δικαστών στην Ευρώπη. Βρίσκεται εξάλλου στο επίκεντρο του κοινοτικού μηχανισμού που έχει ως στόχο να διευκολύνει τη δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις και εξ αυτού, θα πρέπει να δημιουργήσει σχέσεις με τα άλλα ευρωπαϊκά δίκτυα δικαστικών οργανώσεων ή δικαστών που επιδιώκουν τους ίδιους στόχους, όπως το δίκτυο των ανωτάτων συμβουλίων του δικαστικού σώματος, το Ευρωπαϊκό δίκτυο ακυρωτικών δικαστηρίων και το Ευρωπαϊκό δίκτυο δικαστικών σχολών.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Επιτροπή κρίνει ότι το δίκτυο έχει γενικά επιτύχει τους στόχους που του είχαν ανατεθεί. Η Επιτροπή διαπιστώνει ωστόσο ότι το δίκτυο πόρρω απέχει ακόμα από του να έχει αναπτύξει όλες του τις δυνατότητες. Για τον λόγο αυτό, είναι ουσιαστικής σημασίας το δίκτυο να διαθέτει τα αναγκαία μέσα για την εκτέλεση των καθηκόντων του, τα οποία πρόκειται να αυξηθούν στο μέλλον. Η Επιτροπή επισημαίνει τη σημασία του δικτύου ως ουσιαστικού μέσου για την υλοποίηση ενός πραγματικού ευρωπαϊκού χώρου δικαιοσύνης.

Βάσει των προαναφερθέντων, η Επιτροπή επιθυμεί:

- (1) όλοι οι κύριοι αρμόδιοι επαφής των κρατών μελών να μπορούν να αφιερώσουν εξ ολοκλήρου τη δραστηριότητά τους στο δίκτυο και τα κράτη μέλη να τους παρέχουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις και πόρους για τον σκοπό αυτό.
- (2) όταν ένας διορισμένος ως κύριος αρμόδιος επαφής δεν είναι δικαστής, να διορίζεται συστηματικά ένας δικαστής ως επικουρικός αρμόδιος επαφής.
- (3) όλοι οι αρμόδιοι επαφής να μπορούν να έχουν πρόσβαση σε ένα ενδοδίκτυο επικοινωνίας με τα εθνικά δικαστήρια, να διαθέτουν ειδικές σελίδες στον εθνικό δικτυακό τόπο της δικαιοσύνης και να είναι σε θέση να επικοινωνούν άμεσα με όλους τους τοπικούς δικαστές και,
- (4) να δημιουργηθούν σε κάθε κράτος μέλος αντίστοιχοι τοπικοί αρμόδιοι επαφής στο πλαίσιο των δικαστηρίων.
- (5) να καταβληθούν επιπλέον προσπάθειες ώστε να ολοκληρωθεί η ανάπτυξη του δικτυακού τόπου του δικτύου όσον αφορά το περιεχόμενο και τις γλώσσες.

- (6) να πραγματοποιηθούν ενημερωτικές ενέργειες σε όλα τα κράτη μέλη σχετικά με τις δραστηριότητες του δικτύου και τα μέσα δικαστικής συνεργασίας που να προορίζονται για τα εθνικά δικαστήρια.
- (7) το δίκτυο να συνεχίσει τις εργασίες εκπόνησης πρακτικών οδηγιών και τις ενημερωτικές ενέργειες, αναπτύσσοντας ωστόσο περισσότερο τις δραστηριότητες που αφορούν τη συζήτηση επί συγκεκριμένων υποθέσεων και τη διάδοση των ορθών πρακτικών που προκύπτουν.
- (8) να δημιουργηθούν στο πλαίσιο του δικτύου ομάδες επιγραμμικής συζήτησης.
- (9) το κοινό να αποκτήσει προοδευτικά πρόσβαση στους αρμόδιους επαφής, χρησιμοποιώντας τις μεθόδους επιγραμμικής επικοινωνίας.
- (10) το δίκτυο να ανοίξει προοδευτικά προς άλλα συναφή προς τη δικαιοσύνη επαγγέλματα τα οποία συμμετέχουν στη λειτουργία της, π.χ., ένας εκπρόσωπος των διαφόρων συναφών νομικών επαγγελματιών σε κάθε κράτος μέλος να μπορεί να συμμετέχει στο δίκτυο ή τουλάχιστον να έχει πρόσβαση σε έναν αρμόδιο επαφής.
- (11) στο πλαίσιο της προηγούμενης σύστασης, να μπορεί να αναπτυχθεί μια εταιρική σχέση με τα νομικά επαγγέλματα όσον αφορά την κατανομή των καθηκόντων που μπορεί να προκύψουν για το δίκτυο λόγω του ανοίγματος αυτού.
- (12) να αναπτυχθεί συνεργασία μεταξύ του δικαστικού δικτύου και του δικτύου «ECC-Net» με στόχο την επίλυση συγκεκριμένων υποθέσεων.
- (13) τα καθήκοντα των αρμοδίων επαφής του δικτύου και της κεντρικής αρχής να διαχωριστούν σαφώς στο πλαίσιο των κρατών μελών ή να ληφθούν μέτρα ώστε οι αρμόδιοι επαφής να μπορούν να ασκήσουν πλήρως τις αρμοδιότητές τους.
- (14) οι κεντρικές αρχές των κρατών μελών να διατηρούν συστηματικές επαφές με τους αρμόδιους επαφής του δικτύου, καθορίζοντας έναν ελάχιστο αριθμό συνεδριάσεων μεταξύ τους τον χρόνο.
- (15) το δίκτυο να διατηρεί σχέσεις με τα άλλα ευρωπαϊκά δίκτυα του δικαστικού σώματος και με τους δικαστές με σκοπό να συμβάλλει στην αύξηση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης.

Η Επιτροπή προτίθεται από το 2006 και μετά να εκπονεί μια διετή έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες του δικτύου.